Inspreek punten RTG, Peter Hermans (21-9-2021)

De besluitvorming over RES plan biedt een prima gelegenheid om even stil te staan en de thermo meter er in te steken. Ik wil kort in gaan op ambitie, kwantificering, risico's en afsluiten met **5** adviezen.

Ambitie

In het stuk staat in paragraaf 1.6 dat de inzet van Houten behoudend is en op korte termijn gericht. "En hiermee behalen we onze eigen doelen (energie neutraal 2040) niet". Eerlijk antwoord. Het bod van Houten in de **RES 1.0 voor 2030** is namelijk inderdaad erg behoudend omdat het namelijk overeenkomt met de huidige eigen doelen van **Houten voor 2025**. Ik neem aan dat we voor de periode **2025- 2030** toch ook nog wel enige ambitie hebben.

Dit roept daarmee bij mij de vraag op of de ambitie in het energieplan vorig jaar wordt verlaten of niet. Zo ja dan is de vraag wat wordt dan de nieuwe ambitie/ Zo nee welke eventuele extra acties wil de raad nemen om de ambitie wel en alsnog te halen.

Kwantificering

Het af gelopen jaar hebben we energie gestoken, de coöperaties, de gemeente, de groen links fractie en ondergetekende om de ambitie/ doelstelling nader te kwantificeren. Dat is gelukt en daarmee is ook een **gemeenschappelijk basis** van cijfers gecreëerd. Dit is een **heel mooi resultaat**: het gaat er immers niet om wie gelijk heeft, maar of we een gedeeld beeld hebben van de opgave. Deze kwantificering hebben we in juni ook gedeeld in het rondje dat de coöperaties en ondergetekende maakten langs de gemeenteraadsfracties en vormde tevens de basis voor de vragen van Groen links, op grond waarvan de cijfers recentelijk door de gemeente nog enigszins zijn geactualiseerd. (zie beantwoording door het college van vragen van Groen Links))

Daarmee is dit zeer waardevolle input voor een te ontwikkelen **voortgangsmonitor**, als ook voor het vormgeven van een eenvoudige **infographic** voor communicatie naar de Houtense samenleving.

Het beeld dat hieruit naar voren komt is:

- Als de voorgenomen plannen voor 2025 worden gerealiseerd (en hier zit Windpark Goyerbrug ook in) dan is ca **42%** van de opgave voor 2040 (347 GWh)ingevuld, voor de 15 jaren daarna staat dan een opgave van **58%** (zonder realisatie Goyerbrug **66%)**
- Deze resterende opgave van **58%** (202 GWh) wordt ingevuld door zon op dak, wind en zonnevelden:
    - Voor zon op dak dient dan **na** 2025 nog ca 84GWh, te worden ingevuld. Dit is **76%** van de potentie van zon op dak
    - Resteert een opgave (118 GWh), die volledig ingevuld met wind neerkomt op **7-8** molens of wanneer volledig ingevuld met Zonneveld op ca **118** ha

"Energie neutraal Houten in 2040" voor wat betreft de electriciteits vraag komt dus neer op:

- 100 ha zonneveld en7 (bestaand) + 7-8 nieuwe molens, óf
- 7 bestaande molens en 100 ha (bestaand) + 118 ha (nieuw zonneveld)
- Of een mix van zon en wind
- 100% invulling van de potentie zon op dak

Risico's

En dat brengt mij bij de risico's:

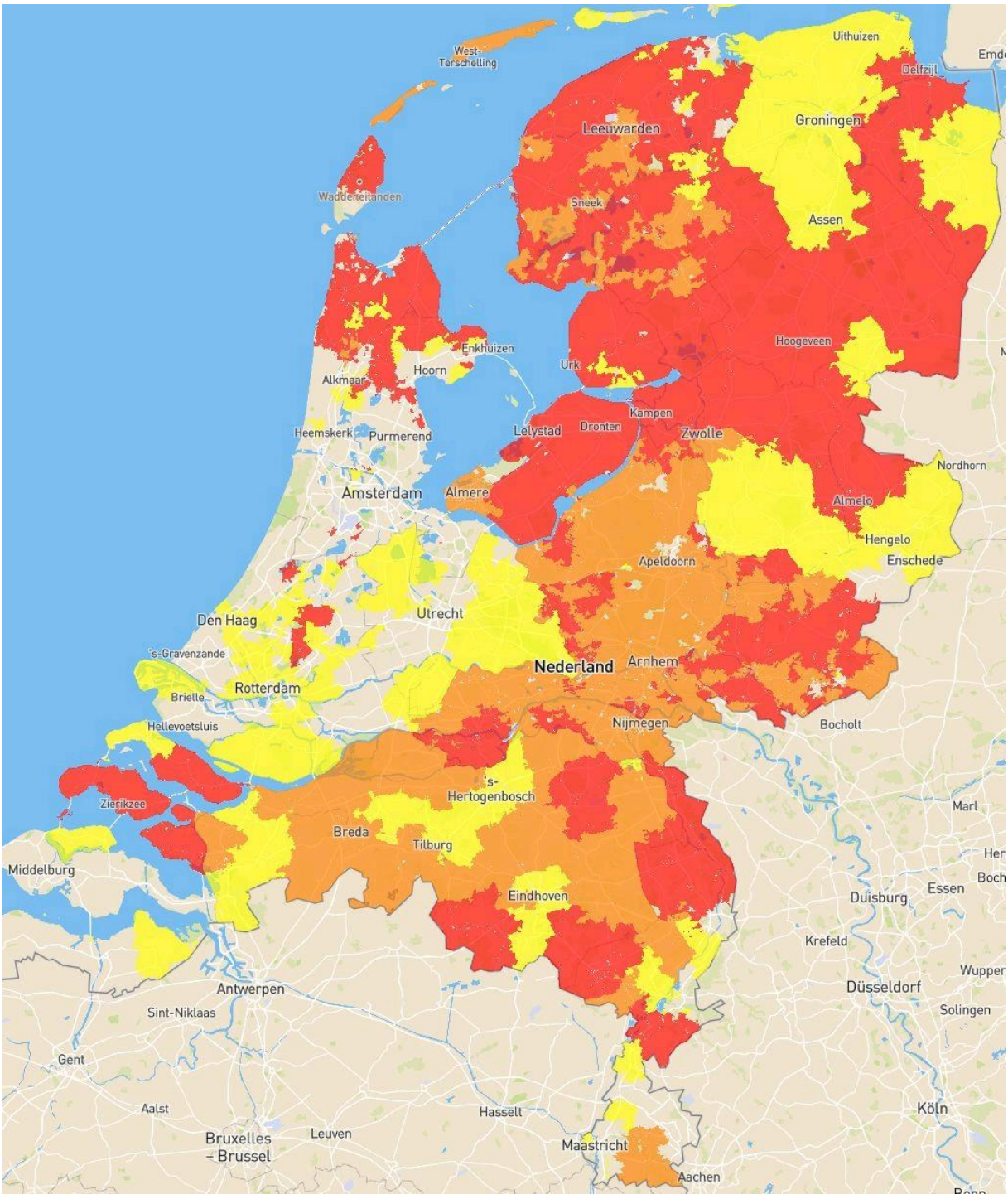
1. Allereerst **Goyerbrug**, zit nu in het plan ook van de RES. Er wordt dus vanuit gegaan dat dit park voor 2030 alsnog wordt gerealiseerd. De vraag die ik hier heb is wanneer de gemeente de normen voor geluid en slag schaduw, nodig voor een aanvullende MER gaat vaststellen, of gaat wachten op landelijke normen. In dat laatste geval kan realisatie voor 2030 een risico vormen gezien het verlopen van de SDE+ subsidie: graag uitsluitsel hier over
2. De energie vraag tbv **warmte** is tot nu toe buiten de berekening gehouden. Mochten warmte netten en/of duurzame gassen geen optie zijn, en er door de burgers massaal gekozen worden voor all electric oplossingen dient nog een aanvullende energie vraag (136Gwh) ingevuld te worden overeenkomend met ca **136** ha zonneveld of **8** molens.
3. Realisatie van de aanname dat alle **woning uitbreiding** in Houten **energie neutraal** zal zijn
4. Realisatie van de **100%** potentie Zon op dak.
5. Net capaciteit en systeem efficiëntie. Dit classificeer ik als een **groot risico** dat extra aandacht verdient
    1. In het RES document geeft Stedin aan (ook voor Tennet) dat de **haalbaarheid** (alles vóór 2030), **maakbaarheid** (arbeid) en **betaalbaarheid** (€) een probleem gaat worden. (zie plaatje).
       Stedin doet daarom een dringende oproep om nu direct door te pakken in de verdere uitwerking en concretisering van plannen. Zo niet, dan staan we dus voor jaren stil.
    2. De **scheve verhouding wind-zon** resulteert in een **zeer inefficiënte** benuttingsgraad van de netinfrastructuur. Bij zon moet dezelfde hoeveelheid energie in gemiddeld 3x zo korte tijd door het net worden getransporteerd en worden de **grenzen van het net** veel sneller bereikt dan bij een invulling met meer wind. Dat bepaalt tevens de mogelijkheden **ná 2030**. Door veel grotere benodigde investeringen in het net bij zon, zullen ook de de burgers geconfronteerd worden met **sterker stijgende nettarieven**.
    3. Stedin geeft aan dat om het transport van energie te beperken is het slim om energie op te wekken dichtbij de locatie waar het gebruikt gaat worden, of daar waar er veel wordt opgewekt nieuwe afname te plaatsen **("local4local"**). Deze aanbeveling sluit **naadloos** aan bij de **ambities van COH en Duurzaam Eiland Schalkwijk**.

Advies:

1. Leg het **gehele kwantitatieve plaatje tot 2040** (gebaseerd op de beantwoording aan groen links) **zsm** voor aan Stedin, werk gezamenlijk een lange termijn planning uit en biedt Stedin voldoende **zekerheid** tbv hun investeringsplan (welke ACM moet goedkeuren)
2. Verhoog de **ambitie voor de periode 2025-2030,** bijvoorbeeld door het aantal ha met status "vastgesteld beleid" opnieuw te verhogen. Ook hiermee wordt meer zekerheid voor Stedin geboden en wordt de kans op tijdige realisatie groter
3. Ondanks momenteel gering draagvlak voor wind, verzoek het college om een **zoek opdracht te starten voor wind**, en vorm te geven op een wijze die vanaf de start draagvlak heeft.
4. Werk samen met COH en Duurzaam Eiland Schalkwijk het concept van **"lokaal opgewekt voor lokaal gebruik**" uit.
5. Ontwikkel jaarlijkse **voortgang monitor** (vgl. met de KEV van het PBL), waarmee de raad wordt geïnformeerd en laat ook een **risico assesment** hier onderdeel van zijn.

Peter Hermans (valcre@xs4all.nl)

21-9-2021

Netcapaciteit problemen bij Netbeheerders (status sept 2021)